

St Patrick's Day parade in Dublin. Photograph: Alison

Airijos lietuviai Šv. Patriko parade: kultūrų tiltas tarp dviejų tautų

Kovo 17-ąją Airija vėl nušvito žaliai - praūžė didžiausia šalies šventė, Šv. Patriko festivalis. Vienas svarbiausių ir laukiamiausių renginių - išpūdingasis Dublino paradas, suburiantis tūkstančius dalyvių ir žiūrovų. Jau 18-us metus iš eilės šiame iškilmingame renginyje dalyvauja ir Airijos lietuviai, garsindami Lietuvos vardą bei puoselėdami savo kultūrą svetur. Šiais metais lietuvių dalyvavimą parade koordinavo aktyvi bendruomenės narė Gabija Augusta Vaičekauskytė, kuri tapo naująja šios tradicijos puoselėtoja.

Inga Murauskaitė

Pasauliolietuvis.lt

Airijos lietuvių tradicija

Šventinę eiseną, kurioje dalyvauja apie 2000 žmonių, stebi milijoninė minia. Renginį transliuoja Airijos televizija, radijas, apie jį rašo internetiniai portalai, todėl tai yra puiki proga parodyti lietuviškas tradicijas plačiajai auditorijai. Žygiuodami parade, lietuviai ne tik išreiškia savo pasididžiavimą tautiniu identitetu, bet ir susitinka su kitomis bendruomenėmis, kurdami tarpkultūrinius ryšius. Toks dalyvavimas didina lietuvių matomumą ir leidžia jaustis pasaulio bendruomenės dalimi.

Airijos televizija RTE lietuvių bendruomenę pristatė parado svečiams ir tiesioginio eterio žiūrovams visame pasaulyje. Tai ypatingos akimirkos, kurios parodo, kad Airijos lietuviai yra aktyvi ir matoma bendruomenės dalis šiame tarptautiniame renginyje. Oficialiai prisijungus prie šio festivalio 2007 metais, Dublino lietuvių

dalyvavimas parade tapo kasmetine tradicija.

Vienija bendruomenę ir garsina Lietuvą

Idėja dalyvauti Šv. Patriko parade kilo iš noro garsinti Lietuvą, suburti bendruomenę, dalintis savo kultūra, patirtimi ir idėjomis su pasauliu bei įgyti naujų patirčių, užmezgant naujas pažintis ir draugystes su kitų šalių atstovais.

Šiomet Lietuvai parade Dubline atstovavo septynios nuostabios moterys: Gabija Augusta Vaičekauskytė, Lina Katkutė-Ūsė, Rasa Mikonytė, Darija Balčiunaitė, Sandra Samoškaitė, Agnė Baliyan ir Simona Slapinskaitė. Kai kurios iš jų parade žygiuoja nuo 2018 metų, o kitoms tai buvo pirmas kartas.

Lietuviai Šv. Patriko festivalyje | Bendruomenės nuotr.

Ilgus metus Airijos lietuvių grupę, dalyvaujančią Šv. Patriko parade, koordinavusi Dublino lietuvių bendruomenės pirmininkė Laima Prokofjevienė tapo Šv. Patriko festivalio scenos vadybininke, todėl šias pareigas perėmė aktyvi Airijos lietuvių bendruomenės narė Gabija Augusta Vaičekauskytė. Ši kūrybinga, trykštanti

energija mergina greitai nusipelnė grupės narių pagarbą ir sulaukė palaikymo.

Energija ir kūrybiškumas Airijos lietuvių bendruomenėje

Pirmasis žingsnis, atvedęs Gabiją Augustą Vaičekauskytę į Airijos lietuvių bendruomenę, buvo skelbimas, kviečiantis dalyvauti Šv. Patriko parade. Šiuo metu mergina aktyviai dalyvauja lietuviško teatro Airijoje „Alternatyva Alternatyvai“ veikloje – vaidina spektaklyje ir padeda organizuoti renginius, skirtus teatro penkiolikos metų sukakčiai paminėti.

Gabija Augusta maloniai sutiko pasidalinti mintimis apie pasiruošimą ir dalyvavimą Šv.Patriko parade:

Kokia yra pagrindinė Airijos lietuvių grupės žinutė Šv.Patriko parade?

Airijos lietuvių dalyvavimas parade simbolizuoja lietuvių solidarumą su Airija. Tai yra puiki proga parodyti, kad mes esame aktyvi ir svarbi bendruomenės dalis Airijoje- ne tik puoselėjame savo tradicijas ir kultūrą, bet ir gerbiame bei švenčiame airiškas.

Dalyvaudami parade prisidedame prie šventinės nuotaikos ir kartu su kitomis bendruomenėmis minime šią svarbią airišką šventę. Tai puiki proga garsinti Lietuvos vardą ir parodyti pagarbą Airijos istorijai bei kultūrai.

Kaip atrenkate dalyvius į grupę?

Kiekvienais metais paskelbiame viešą kvietimą prisijungti prie grupės. Jos dydis priklauso ne tik nuo parado finansavimo, bet ir nuo norinčiųjų skaičiaus. Kartais parado organizatoriai dalyvauti leidžia tik ribotam dalyvių skaičiui, todėl ne visuomet galime priimti visus norinčiuosius. Tokiais atvejais į grupę patenka tik tie, kurie pasiryžę skirti savo savaitgalius repeticijoms. Kartais susirenka tik nedidelė grupelė, todėl nuolat ieškome būdų, kaip pritraukti daugiau dalyvių.

Lietuviai Šv. Patriko festivalyje | Bendruomenės nuotr.

Kokie yra pagrindiniai iššūkiai organizuojant lietuvių dalyvavimą parade?

Pagrindiniai iššūkiai organizuojant lietuvių dalyvavimą parade yra dalyvių paieška ir repeticijų lankomumas. Nors norinčių prisijungti būna, ne visi gali skirti laiko reguliarioms repeticijoms, o tai apsunkina pasiruošimą.

Kaip sekasi derinti lietuviškas tradicijas su airišku festivaliu?

Tai priklauso nuo parado temos. Pasibaigus pandemijai ir festivaliui nesulaukus pakankamo finansavimo, žygiavom su lietuviškais tautiniais kostiumais, o praėjusiais metais pristatėm lietuviškas vaidilutes.

Ar bendradarbiaujate su kitomis bendruomenėmis parade?

Šventė yra didelis tarptautinis renginys, sutraukiantis žmones iš įvairių šalių, todėl bendradarbiavimas su kitomis tautomis ir kultūromis yra natūralus ir prasmingas. Kartais tai reiškia bendrų pasirodymų kūrimą, dalijimąsi patirtimi ir tradicijomis.

Tenka dalintis repeticijų patalpomis ir vieta eisenoje su airiais, indais, kolumbiečiais, brazilais, perujiečiais bei kitų šalių atstovais, taip pat dalyvaujančiais parade. Tai suteikia galimybę pažinti vieni kitų tradicijas ir prisidėti prie bendros šventinės nuotaikos kūrimo.

Kada prasideda pasiruošimas paradui?

Pasiruošimas Šv. Patriko paradui paprastai prasideda likus keliems mėnesiams iki renginio, dažniausiai sausio mėnesį. Pirmiausia formuojama dalyvių grupė, derinamos idėjos, kuriami kostiumai, ruošama atributika ir aptariamasi pasirodymo detalės. Vėliau prasideda repetitijos, kurios dažniausiai vyksta savaitgaliais, kad visi norintys galėtų prisijungti.

Lietuviai Šv. Patriko festivalyje | Bendruomenės nuotr.

Kokios organizacijos ar rėmėjai padeda organizuoti lietuvių dalyvavimą?

Lietuvių dalyvavimą Šv. Patriko parade dažniausiai remia Airijos organizacijos arba patys dalyviai, kurie, vedami entuziazmo, neretai patys finansuoja savo kostiumus ir kitus būtinuosius atributus. Dėl to daug kas priklauso nuo pačių dalyvių iniciatyvos ir įsitraukimo.

Ar lietuvių grupė parade turi specifinį teminį akcentą?

Ne, lietuvių grupė neturi specifinio teminio akcento – viskas priklauso nuo tais metais pasirinktos bendros parado temos. Kartais leidžiama naudoti šalies vėliavas, tautinius kostiumus ar kitas tautines detales, tačiau kai kada organizatoriai siekia vientisos parado vizijos, neskaidant dalyvių pagal šalis. Tokiais atvejais dalyviai prisitaiko prie bendros temos, kad būtų išlaikytas vieningas renginio vaizdas.

Kokius kostiumus ar atributiką naudojote šiomet?

Šiomet buvome pakviesti prisijungti prie Curious State grupės iš Waterfordo, kuri parade pristatė „Skylarking“ – pasirodymą apie Betty Skylark ir jos skraidančius išradimus. Mūsų vaidmuo buvo debesis ir vaivorykštė. Waterfordo komanda sukūrė kostiumus visai grupei, pagamino dvi platformas, o eiseną lydėjo gyva muzika, suteikusi renginiui dar įspūdingesnę atmosferą. Šių metų šventės tema buvo „Nuotykių“ (Eachtraí).

Kas kuria grupės aprangą ir dekoracijas?

Grupės aprangą ir dekoracijas kuria organizacijų, su kuriomis esame sujungti, dizaineriai ir savanoriai. Tai priklauso nuo parado temos ir grupės. Daugelį metų buvome City Fusion dalis, o šiomet prisijungėme prie Curious State. Kadangi nesame pakankamai dideli, kad parade dalyvautume kaip nepriklausomas vienetas, džiaugiamės galimybe prisijungti prie didesnių grupių ir taip atstovauti savo bendruomenę.

Ar parade buvo gyva muzika ar lietuviški šokiai?

Kaip minėjau, mūsų grupėje buvo ne tik gyva muzika, bet ir labai intensyvi šokio choreografija. Nors tai nebuvo tradicinis lietuviškas šokis, choreografiją kūrėme pačios, todėl galima sakyti, kad jis buvo lietuviškas savaip.

Kaip Airijos visuomenė reaguoja į lietuvių dalyvavimą parade?

Dalyvavimas parade suteikia galimybę airiams pamatyti lietuvių tradicijas, meną, muziką ir šokius. Airijos visuomenė labai teigiamai reaguoja į lietuvių dalyvavimą Šv. Patriko parade. Lietuvių bendruomenė tapo svarbia ir matoma dalimi Airijos kultūrinio peizažo, ir daugelis airių vertina lietuvių indėlį į šalies gyvenimą.

Airiams, kurie švenčia savo tautinę šventę, toks tarptautinis prisijungimas dažnai atrodo kaip šventės dalis, kuri apima ir kitas kultūras, o tai tik sustiprina bendrą šventinę nuotaiką. Tai skatina supratimą, solidarumą ir kultūrinius mainus.

Ar Airijoje gyvenantys lietuviai aktyviai jungiasi prie tokių renginių kaip Šv. Patriko paradas?

Lietuvių įsitraukimas į tokias šventes kaip Šv. Patriko paradas priklauso nuo metų ir aplinkybių. Nors yra nemažai entuziastų, kurie noriai dalyvauja ir prisideda prie pasiruošimo, bendras aktyvumas nėra labai didelis. Dažnai pagrindinė našta tenka mažai grupei žmonių, kurie skiria savo laiką ir pastangas organizavimui.

Tais metais, kai leidžiama naudoti tautinius simbolius ir akcentuoti lietuvišką kultūrą, lietuvių grupė būna didesnė. Kartais žmonės mažiau įsitraukia dėl laiko stokos, asmeninių įsipareigojimų ar dėl to, kad trūksta informacijos apie galimybę prisijungti. Vis dėlto, kiekvienais metais atsiranda entuziastų, kurie su didžiuliu užsidegimu atstovauja Lietuvai parade.

Lietuviai Šv. Patriko festivalyje | Bendruomenės nuotr.

Kokie yra įsimintiniausi momentai iš Šv.Patriko paradų? Kokios emocijos apima einant parado eisenoje Dublino gatvėmis?

Visas procesas, nuo pirmos repeticijos iki parado pabaigos, yra tiesiog nuostabus. Naujos pažintys, susitikimai su senais draugais, bendravimas, draugystė, malonūs ginčai ir diskusijos dėl choreografijos... Neapsakomas jausmas ir adrenalinas užpildo kiekvieną kūno dalį, kai žygiuojai Dublino gatvėmis, o tave stebi šimtai tūkstančių žmonių ir dar milijonai per televizijos ekranus. O kur dar emocijos, kai peržiūri kiekvieną nuotrauką ar video įrašą... Visos pastangos, paaukotas laikas atsiperka su kaupu nuostabiais prisiminimais ir nepamirštamais potyriais.

Kokie jūsų ateities planai dėl lietuvių bendruomenės veiklos Airijoje?

Lietuvių bendruomenė Airijoje yra gana didelė pagal statistinius duomenis, tačiau jos aktyvumas dar galėtų būti didesnis, tiek dalyvaujant esamose veiklose, tiek kuriant naujas iniciatyvas. Norėčiau matyti daugiau energijos, pasitikėjimo savimi ir noro aktyviau įsitraukti. Esu viena iš jauniausių bendruomenės narių, kurie dalyvauja veiklose, ir tikiuosi, kad savo pavyzdžiu pritrauksiu daugiau jaunimo, kuris taip pat norės prisidėti prie bendruomenės gyvybingumo ir augimo.

Kaip žmonės gali prisijungti prie jūsų iniciatyvos ir dalyvauti parade?

Žmonės gali prisijungti prie mūsų iniciatyvos ir dalyvauti parade sekdami bendruomenės puslapį. Dažniausiai gruodžio ar sausio mėnesiais sužinome, ar lietuvių bendruomenė buvo pakviesta dalyvauti parade.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.